

DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.4.6>
УДК 330.341

Юлія Богданівна МАЛИНОВСЬКА

к.е.н., доцент, Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1551-9492>
e-mail: yuliia.b.molochnyk@lpnu.ua

Ігор Юрійович КОРАБЕЛЬ

аспірант, Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-2843-9525>
e-mail: igor.y.korabel@lpnu.ua

Іван Миколайович ТВОРИДЛО

аспірант, Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6156-6394>
e-mail: ivan.m.tvorydlo@lpnu.ua

Олег Миколайович ТВОРИДЛО

аспірант, Національний університет "Львівська політехніка"
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-1625-4230>
e-mail: oleh.m.tvorydlo@lpnu.ua

СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ІННОВАЦІЙ У ПЕРІОДИ ЕКОНОМІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ВІД ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Статтю присвячено аналізу стратегій фінансової взаємодії та інновацій у періоди значних економічних перетворень, що включають післявоєнну відбудову та європейську інтеграцію. В ході дослідження виявлено ключові стратегії, що включають міжнародні запозичення, реформування фінансової системи, стимули для приватного сектору, розвиток інфраструктури для інновацій, співпрацю між різними секторами економіки, та активізацію міжнародної інтеграції. Стратегії фінансової взаємодії та інновацій відіграють вирішальну роль у забезпеченні сталого розвитку та адаптації до глобальних економічних умов, вимагаючи від держав та підприємств гнучкості та інноваційного підходу.

Ключові слова: Європейська інтеграція, економічні трансформації, інноваційні стратегії, післявоєнна відбудова, стратегії фінансової взаємодії

ВСТУП

Актуальність теми дослідження стратегій фінансової взаємодії та інновацій у періоди економічних перетворень обумовлена кількома ключовими факторами. В умовах глобалізації економік та постійних змін у світовому економічному порядку розуміння механізмів фінансової взаємодії та ефективного впровадження інновацій стає критичним для забезпечення стійкого розвитку країн та підприємств [1; 2]. Це особливо важливо в періоди післявоєнної відбудови та інтеграційних процесів, коли економіки потребують швидкої адаптації до нових умов, відновлення та подальшого розвитку.

Європейська інтеграція, як один з прикладів таких перетворень, вимагає від країн-учасниць не тільки гармонізації законодавства та політик, але й активного застосування інноваційних підходів у всіх сферах економічної діяльності. Розроблення та імплементація ефективних фінансових стратегій, здатних підтримувати інноваційний розвиток, стає необхідною умовою для успішної конкуренції на міжнародному ринку. Водночас післявоєнна відбудова подає унікальні виклики та можливості для економічного зростання, залучення інвестицій, та реалізації інноваційних проєктів, що вимагає глибокого розуміння специфіки фінансових механізмів взаємодії та управління.

Так, дослідження цієї тематики надає важливі інструменти для розроблення політик, спрямованих на підтримку економічного відновлення та розвитку в нових умовах, визначення ролі фінансових інструментів у сти-

мулюванні інноваційної діяльності, а також формування стратегій адаптації до процесів глобалізації та регіональної інтеграції. В умовах постійних змін та нестабільності на міжнародній арені, таке розуміння стає ключем до забезпечення довгострокової конкурентоспроможності та економічної безпеки країн.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ

У дослідженні проведено критичний аналіз наявної наукової літератури, включаючи доповіді, статті, кейс-стаді та інші публікації, для вивчення історичного розвитку та сучасного стану фінансових взаємодій та інноваційних стратегій у періоди економічних перетворень. Це дало змогу ідентифікувати ключові тренди, виклики та можливості, пов'язані з фінансовою взаємодією та інноваційною активністю в контексті післявоєнної відбудови та європейської інтеграції. Застосовано аналіз даних з різноманітних статистичних джерел і звітів міжнародних організацій, що допомогло оцінити ефективність різних фінансових стратегій, а порівняльний аналіз досвіду різних країн і підприємств виявив кращі практики та унікальні підходи до інновацій та фінансування.

МЕТА роботи – аналіз та оцінювання стратегій фінансової взаємодії та інновацій у контексті економічних перетворень для ідентифікації ефективних підходів до відновлення та розвитку в умовах європейської інтеграції.

РЕЗУЛЬТАТИ

У період післявоєнної відбудови та просування європейської інтеграції багато країн і підприємств стикалися з викликом відновлення своїх економік та пошуку нових шляхів для розвитку. Відповіддю на ці виклики стали інноваційні фінансові стратегії та підходи, спрямовані на залучення міжнародних запозичень, ефективне управління фінансово-економічними ресурсами, а також налаштування фінансово-кредитного регулювання для стимулювання інновацій [3].

Міжнародні запозичення відіграли ключову роль у фінансуванні післявоєнної відбудови. Країни, які вдалося інтегрувати цей інструмент у свої економічні стратегії, змогли не тільки відновити зруйновану інфраструктуру, але й закласти основу для подальшого економічного зростання. Це досягнуто через міжнародні фінансові інститути та програми, такі як план Маршалла для Європи, який демонструє, як своєчасне та цілеспрямоване використання зовнішнього фінансування може сприяти швидкому відновленню.

Управління фінансово-економічними ресурсами підприємств також зазнало суттєвих змін, особливо в контексті європейської інтеграції [4]. Підприємства шукали способи оптимізації своїх витрат, збільшення ефективності використання ресурсів та диверсифікації своїх джерел доходу. Особливу увагу приділяли інноваційним фінансовим інструментам, таким як венчурне фінансування, яке уможливило підтримувати розвиток нових технологій та продуктів.

Фінансово-кредитне регулювання відіграло важливу роль у стимулюванні інноваційної діяльності. Правильно налаштовані регуляторні механізми, такі як податкові пільги на дослідження та розробки, кредитні гарантії для інноваційних проєктів, та сприяння розвитку ринку капіталу для стартапів, дали змогу підприємствам інвестувати в новітні технології та розширювати свою діяльність за рахунок інновацій.

Так, аналіз існуючих фінансових стратегій та інноваційних підходів, успішно застосованих в різних країнах та підприємствах, виявив важливість гнучкого та стратегічного підходу до фінансування та управління в періоди економічних перетворень. Ці приклади демонструють, що інновації, підкріплені ефективним фінансуванням та регулюванням, можуть значно сприяти відновленню та розвитку економік.

Ключові виклики та можливості, з якими стикаються підприємства та країни в умовах економічних перетворень	Виклики	Обмежений доступ до фінансування: Малі та середні підприємства (МСП) часто зіштовхуються з труднощами у доступі до капіталу через високі відсоткові ставки та жорсткі умови кредитування.
		Регуляторні бар'єри: Комплексність та важкість регуляторного середовища може гальмувати інновації та підприємницьку активність, особливо в нових та швидко змінюваних галузях.
		Нестача кваліфікованих кадрів: Раптове зростання попиту на висококваліфікованих фахівців в галузях, що швидко розвиваються, може призвести до дефіциту талантів [5].
		Інфраструктурні недоліки: Відсутність розвинутої інфраструктури для підтримки інновацій та підприємництва, включаючи науково-дослідні центри, технопарки та інкубатори.
	Можливості	Доступ до міжнародних ринків та фінансів: Інтеграційні процеси та глобалізація відкривають перед підприємствами нові ринки для експорту та інвестицій.
		Інноваційні фінансові інструменти: Розвиток венчурного фінансування, краудфандингу, а також державних програм підтримки інновацій створює додаткові можливості для залучення капіталу.
	Технологічні прориви: Швидкий розвиток новітніх технологій, таких як штучний інтелект, блокчейн, та відновлена енергетика, пропонує можливості для створення нових продуктів та послуг.	
	Співпраця з науковими установами: Посилення зв'язків між промисловістю та академічними кодами може сприяти інноваціям та комерціалізації наукових досліджень.	

Рис. 1. Ключові виклики та можливості, з якими стикаються підприємства та країни в умовах економічних перетворень (побудовано авторами за даними [2; 3; 5])

Під час економічних перетворень, таких як післявоєнна відбудова або процеси регіональної інтеграції, підприємства та країни зіштовхуються з низкою викликів і можливостей, що мають значний вплив на їхню здатність до інновацій та ефективного фінансування (рис. 1). Виклики часто включають обмежений доступ до фінансових ресурсів, особливо для малих та середніх підприємств, які можуть зіткнутися з високими відсотковими ставками або жорсткими умовами кредитування.

Інші перешкоди охоплюють регуляторні бар'єри, недостатність інфраструктури для підтримки інновацій, а також нестачу кваліфікованих кадрів, що ускладнює впровадження та комерціалізацію нових технологій.

Однак економічні перетворення також відкривають нові можливості. Для країн, що пройшли через післявоєнну відбудову або активно інтегруються в європейські економічні структури, з'являється доступ до міжнародних фінансових ринків та інвестицій. Це може сприяти розвитку інфраструктури, залученню іноземних інвестицій та впровадженню передових технологій. Крім того, регіональна інтеграція часто супроводжується спрощенням торговельних та інвестиційних процедур, що відкриває підприємствам широкі можливості для експансії на нові ринки.

Аналіз виявив, що для подолання викликів та застосування нових можливостей необхідно зосередити зусилля на кількох напрямках.

По-перше, потрібно спростити регуляторні процедури, щоб зменшити адміністративний тиск на інноваційну діяльність.

По-друге, важливо забезпечити розвиток інфраструктури, яка б підтримувала інноваційні проєкти, включаючи наукові парки, технополіси та інкубатори стартапів.

По-третє, слід активізувати співпрацю між урядом, науковими установами та бізнесом, щоб сприяти передачі технологій та комерціалізації інновацій [6]. Нарешті, важливим аспектом є розвиток фінансових інструментів, зокрема венчурного фінансування, кредитних гарантій та інших механізмів підтримки інноваційних підприємств.

Такий підхід дасть змогу не тільки подолати наявні виклики, але й максимально використати потенціал економічних перетворень для стимулювання інноваційного розвитку та забезпечення сталого економічного зростання.

Стратегії фінансової взаємодії та інновацій в період економічних перетворень відіграють ключову роль у визначенні шляхів розвитку країн та підприємств, зокрема у таких значущих етапах, як післявоєнна відбудова та процеси європейської інтеграції. Ці стратегії охоплюють широкий спектр підходів та інструментів, які дадуть можливість адаптуватися до змінних умов глобального економічного середовища, залучати інвестиції, стимулювати інноваційну активність та забезпечувати сталий розвиток.

У період післявоєнної відбудови основна увага приділялася відновленню зруйнованої інфраструктури, реанімації промисловості та відновленню виробничих потужностей. Саме тоді ключову роль відіграли міжнародні фінансові інституції та програми допомоги, такі як план Маршалла, які надавали необхідне фінансу-

вання та підтримку для швидкого економічного відновлення. Важливою була також роль урядів у стимулюванні внутрішніх інвестицій, реформуванні фінансової системи та створенні сприятливих умов для підприємництва.

Процес європейської інтеграції вимагав від країн-учасниць не лише гармонізації національного законодавства з нормами ЄС, але й розроблення та впровадження стратегій, спрямованих на зміцнення економічної співпраці, залучення інвестицій, підтримку інновацій та розвиток конкурентоспроможності. Це включало реформування фінансового сектору, підтримку наукових досліджень і розвитку, а також заходи із залучення прямих іноземних інвестицій.

Для успішної реалізації цих стратегій країни та підприємства застосовують комплексний підхід, що включає:

- розроблення інноваційних фінансових інструментів та механізмів кредитування, здатних забезпечити доступ до капіталу для розвитку новітніх технологій та проектів.

- створення стимулів для приватного сектору з метою інвестицій у дослідження та розвиток, включаючи податкові пільги, гранти та інші форми підтримки.

Таблиця 1 – **Заходи для оптимізації фінансових стратегій та стимулювання інноваційної діяльності в умовах економічних перетворень** (побудовано авторами за даними [1-6])

Етап	Діяння
Міжнародні фінансові запозичення та допомога	Використання міжнародних кредитів, грантів та фінансової допомоги для відновлення інфраструктури та стимулювання економічного зростання.
Реформування фінансової системи	Покращення законодавчої бази, стабілізація банківської системи та впровадження нових фінансових інструментів для підтримки інвестицій та інновацій.
Стимули для приватного сектору	Запровадження податкових пільг, грантів, субсидій та інших форм підтримки для залучення приватних інвестицій у дослідження та розвиток.
Розвиток інфраструктури для інновацій	Інвестування у створення та модернізацію інноваційної інфраструктури, включаючи наукові парки, технополіси, інкубатори стартапів.
Співпраця між урядом, науковими установами та бізнесом	Заохочення партнерства та співпраці між державними органами, освітніми та науководослідними інститутами та приватним сектором для сприяння інноваціям.
Міжнародна інтеграція та співпраця	Використання можливостей міжнародної торгівлі та співробітництва для доступу до нових ринків, залучення інвестицій та передових технологій.
Цифрова трансформація	Активізація процесів цифровізації у всіх секторах економіки для підвищення продуктивності, ефективності та інноваційної активності.
Підтримка наукових досліджень та розробок	Фінансування наукових досліджень та розробок у ключових галузях, сприяння комерціалізації наукових відкриттів та інновацій.
Розвиток людського капіталу	Інвестиції в освіту та професійне навчання, з метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних працювати в інноваційному середовищі.

ВИСНОВКИ

Дослідження підкреслило важливість міжнародних запозичень, реформування фінансової системи, стимулювання приватного сектору, розвитку інноваційної інфраструктури, співпраці між урядом, науковими установами та бізнесом, а також активізації міжнародної інтеграції та співпраці як ключових елементів успішної економічної адаптації та інноваційного розвитку.

Залучення міжнародного досвіду та фінансування, впровадження новітніх технологій, розробка стимулів для інвестицій в дослідження та розвиток, а також підтримка освіти та розвитку людського капіталу виявилися вирішальними для досягнення цих цілей.

Враховуючи швидкі зміни в глобальному економіч-

– залучення міжнародного досвіду та співпраці, що дає змогу інтегрувати кращі світові практики та технології, сприяючи тим самим глобальній конкурентоспроможності.

– підтримку інфраструктурних проектів та ініціатив, спрямованих на створення сприятливого інноваційного середовища, таких як технопарки, інкубатори, центри передачі технологій.

– враховуючи виклики глобалізації та швидкі технологічні зміни, стратегії фінансової взаємодії та інновацій повинні бути гнучкими та адаптивними, здатними швидко реагувати на змінні умови та застосовувати нові можливості для забезпечення сталого розвитку та економічного зростання.

Отже, запропонуємо основні стратегії фінансової взаємодії та інновацій, що застосовуються у періоди економічних перетворень від післявоєнної відбудови до європейської інтеграції (табл. 1).

Ці стратегії демонструють комплексний підхід до підтримки економічного зростання та інновацій, адаптований до умов економічних перетворень і викликів глобалізації.

ному середовищі та виклики, пов'язані з глобалізацією та технологічним прогресом, адаптація та гнучкість стратегій стають ключовими факторами успіху. Це вимагає від країн та підприємств не лише розроблення, але й постійного перегляду та коригування своїх фінансових та інноваційних стратегій з метою ефективною відповіді на зовнішні та внутрішні виклики.

Успішна реалізація стратегій фінансової взаємодії та інновацій сприятиме не тільки економічному відновленню та розвитку в умовах післявоєнної відбудови та європейської інтеграції, але й забезпечить довгострокову конкурентоспроможність та економічну безпеку країн у складному і швидкозмінному світі.

Список використаних джерел

1. Малиновська Ю.Б., Процайло І.Р., Франт Ю.В., Гачко Б.М. Євроінтеграція та стратегічний розвиток брендів підприємства під впливом неоіндустріалізації. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. 19. С. 85–90.

2. Філіппов В., Башинська І., Кондратьєва Л. Вплив пандемії COVID-19 та воєнного стану на трудові ресурси підприємства. *Наукові перспективи*. 2023. № 10(40). С. 498-509.
3. Венцковський Д., Малиновський Ю.В., Малиновська Ю.Б., Руда М.В. Інституціональні механізми зміцнення економічної безпеки України в умовах розвитку інтеграційних процесів. *Modern Economics*. 2018. № 12. С. 34–40.
4. Руда М.В., Чиркова Ю.Л., Малиновська Ю.Б. Роль держави в підтримці експорту вітчизняної продукції та формуванні експортного бренду України на ринках ЄС. *Інфраструктура ринку*. 2019. 37. С. 78–87.
5. Bashynska I., Malynovska Y., Kolinko N., Bielialov, T., Jarvis M., Kovalska K., Saiensus M. Performance assessment of sustainable leadership of enterprise's circular economy-driven innovative activities. *Sustainability*. 2024. Vol. 16(2). URL: <https://doi.org/10.3390/su16020558>
6. Філіппова С.В., Башинська І.О., Ковтуненко Ю.В. Документальне забезпечення поетапного аналізу процесу комерціалізації науково-дослідної діяльності ВНЗ: монографія. Донецьк, 2012. 181 с.

References

1. Malynovska Yu.B., Protsaylo I.R., Frant Yu.V., Hachko B. M. European Integration and Strategic Development of Enterprise Brands under the Influence of Neo-Industrialization. *Investments: Practice and Experience*. 2023. 19. pp. 85–90. (in Ukrainian).
2. Filippov V., Bashynska I., Kondratyeva L. The Impact of the COVID-19 Pandemic and Martial Law on Enterprise Labor Resources. *Scientific Perspectives*. 2023. No. 10(40). pp. 498-509. (in Ukrainian).
3. Ventskovskiy D., Malynovskiy Yu. V., Malynovska Yu. B., Ruda M. V. Institutional Mechanisms for Strengthening the Economic Security of Ukraine in the Context of the Development of Integration Processes. *Modern Economics*. 2018. No. 12. pp. 34–40. (in Ukrainian).
4. Ruda M. V., Chyrkova Yu. L., Malynovska Yu. B. The Role of the State in Supporting the Export of Domestic Products and Forming Ukraine's Export Brand in the EU Markets. *Market Infrastructure*. 2019. 37. pp. 78–87. (in Ukrainian).
5. Bashynska I., Malynovska Y., Kolinko N., Bielialov, T., Jarvis M., Kovalska K., Saiensus M. Performance assessment of sustainable leadership of enterprise's circular economy-driven innovative activities. *Sustainability*. 2024. Vol. 16(2). URL: <https://doi.org/10.3390/su16020558>
6. Filippova S.V., Bashynska I.O., Kovtunenکو Yu.V. Documentary Support for the Step-by-Step Analysis of the Commercialization Process of Scientific Research Activities of Higher Education Institutions: monograph. Donetsk: Publishing house "Knowledge" (Donetsk branch). 2012. 181 p. (in Ukrainian).

Yuliia MALYNOVSKA

PhD in Economics, Associate Professor, Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1551-9492>
e-mail: yuliia.b.molochnyk@lpnu.ua

Ihor KORABEL

postgraduate student, Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-2843-9525>
e-mail: ihor.y.korabel@lpnu.ua

Ivan TVORYDLO

postgraduate student, Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6156-6394>
e-mail: ivan.m.tvorydlo@lpnu.ua

Oleh TVORYDLO

postgraduate student, Lviv Polytechnic National University
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-1625-4230>
e-mail: oleh.m.tvorydlo@lpnu.ua

STRATEGIES OF FINANCIAL INTERACTIONS AND INNOVATIONS DURING ECONOMIC TRANSFORMATIONS: FROM POST-WAR RECONSTRUCTION TO EUROPEAN INTEGRATION

Introduction. In the context of economic globalization and continuous changes in the global economic order, understanding the mechanisms of financial interaction and effective implementation of innovations becomes critical for ensuring sustainable development of countries and enterprises. It is particularly important during periods of post-war reconstruction and integration processes, when economies require rapid adaptation to new conditions, recovery, and further development.

The purpose of the paper is to identify and evaluate the effectiveness of various financial and innovative strategies aimed at supporting economic development and adaptation to new conditions.

Results. The study revealed key strategies, including international borrowing, financial system reform, incentives for the private sector, development of infrastructure for innovation, cooperation among different sectors of the economy, and activation of international integration. These strategies are crucial for navigating through periods of economic transformation and leverage opportunities for sustainable growth and innovation. The successful implementation of financial interaction and innovation strategies will not only contribute to economic recovery and development in the context of post-war reconstruction and European integration but will also ensure long-term competitiveness and economic security of countries in a complex and rapidly changing world.

Conclusion. Financial interaction and innovation strategies play a pivotal role in ensuring sustainable development and adaptation to global economic conditions. They require states and enterprises to demonstrate flexibility and an innovative approach. The findings emphasize the importance of an integrated strategy that incorporates international experiences, financial and regulatory reform, and strong public-private partnerships to foster innovation and economic resilience in the face of globalization and technological change.

Keywords: economic transformations, financial interaction strategies, innovation strategies, post-war reconstruction, European integration